

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням III сесії
Вишневої міської ради
VIII-го скликання
від _____ № _____

ПРОГРАМА

**РОЗВИТКУ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ
ВИШНЕВОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
на 2021-2025 РОКИ**

**Вишнева міська рада
2020 рік**

ПАСПОРТ

Програми розвитку музейної справи Вишневої міської територіальної громади на 2021-2025 рр.

1.	Ініціатор розробки програми	Виконавчий комітет Вишневої міської ради
2.	Підстава для розробки Програми	У зв'язку з об'єднанням та створенням Вишневої міської територіальної громади в особі Вишневої міської ради у складі міста Вишневе та села Крюківщина
3.	Розробник програми	Комунальна організація "Історико-краєзнавчий музей міста Вишневого"
4.	Співрозробники програми	Відділ з питань торгівлі, освіти, культури, молоді та спорту Виконавчого комітету Вишневої міської ради, відділ архітектури та містобудування Виконавчого комітету Вишневої міської ради
5.	Відповідальний виконавець Програми	Комунальна організація "Історико-краєзнавчий музей міста Вишневого"
6.	Учасники Програми	Виконавчий комітет Вишневої міської ради Громадські організації м. Вишневе та с. Крюківщина
7.	Терміни реалізації Програми	2021-2025 роки
7.1.	Етапи виконання програми	I етап: 2021-2022 рік II етап: 2023-2025 роки
8.	Основні джерела фінансування програми	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством

**ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ ВИШНЕВОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
НА 2021-2025 РОКИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ставлення до пам'яток історії і культури є показником рівня розвитку держави та духовної зрілості її громадян. Цілеспрямована діяльність держави з охорони пам'яток для передачі культурних цінностей майбутнім поколінням та їх ефективного використання в суспільному житті сприяє самоідентифікації нації, уособлює її самобутність та має соціально-значиму функцію підтримки стабільності і сталого суспільного розвитку. Саме музеї сьогодні є одним із головних соціальних інститутів, які виконують функцію формування і збереження історичної пам'яті українського народу, донесення до всіх українців і, особливо, молоді знань про минуле.

Наприкінці ХХ століття до традиційних музейних завдань - зберігання, експонування та популяризації колекцій - додалося безліч додаткових функцій, без яких музеї сьогодні вже неможливо уявити. У сучасному музеї, незалежно від його тематики, поряд з виставковими площами і демонстраційними залами, неодмінно повинні бути аудиторії, що легко трансформуються під різні функції, приміщення для занять з дітьми, реставраційна майстерня, видавничий центр, спеціалізований магазин, кафе, та інше.

Це повинен бути не тільки пізнавальний історико-культурний музейний комплекс, який пасивно представляє колекції музейних предметів зі своїх фондів, а й, в першу чергу, комплекс, який приймає активну участь у розвитку сучасного мистецтва і культури, відображає актуальні процеси в українській і міжнародній культурі, відкриває за допомогою виставкової, освітньої, наукової та видавничої діяльності нові можливості для публічного діалогу і створення нових творів.

Музей повинен створювати простір, де художники і куратори, молодіжна команда і медіатори, а також безліч творчих людей можуть поділитися своїм баченням світу, де молоді художники Вишневого, Києва, України можуть заявити про себе і представити на широкий огляд колекції своїх творів, місцем, де зустрічаються люди, ідеї, мистецтво, щоб в свою чергу створювати історію.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Потужний історико-культурний потенціал України не завжди використовується повною мірою, в зв'язку з наявністю ряду значних проблем в даній галузі. До головних з них слід віднести і проблеми музеїв та музейної справи в цілому: недосконалість законодавчої бази, недостатність експозиційних площ, неналежний рівень охорони музейних експонатів, слабку матеріально-технічну базу, яка не відповідає вимогам до зберігання та експонування пам'яток Музейного фонду України, а також брак актуальних інформаційних й інтелектуальних технологій і недостатній рівень кадрового та інформаційного забезпечення.

Недостатнє фінансування залишається хронічною проблемою музеїв всіх профілів і рівнів. Більша частина бюджетного фінансування витрачається на видатки споживання (зарплата, охорона, комунальні платежі тощо), а видатки розвитку не лише не зростають, а навіть зменшуються останнім часом. За статистичними даними, 85% бюджету музею ідуть на зарплату працівників, 15% - на сплату комунальних послуг, тоді як у цивілізованих країнах на оплату праці виділяється лише 5-10% від загального бюджету. Хронічно не вистачає коштів на поповнення музейних фондів, проведення ремонтно-реставраційних робіт, встановлення сигналізації і оновлення музейного обладнання.

Без винятку, усі ці проблеми є типовими і для КО «Історико-краєзнавчий музей м. Вишневого», а програми розвитку музейної справи в місті, як з об'єктивних так і суб'єктивних обставин, не були виконані в повному обсязі. Головним недоліком виконання минулих програм слід вважати невизначеність з місцем розташування майбутнього музейно-виставкового комплексу, який повинен розміщуватися у власній будівлі, на власній території і відповідати усім вимогам розвитку музейної справи у XXI столітті. Незважаючи на всебічну підтримку музейної діяльності з боку Вишневої міської ради в останні роки, невизначеність з майбутнім музейним комплексом об'єктивно стримує і не дає можливості для розкриття усього потенціалу музею із збереження та використання історико-культурного потенціалу Вишневої міської ради.

Таким чином, розвиток музейної справи в місті можна визначити як проблемний, який потребує уваги, значних зусиль та конкретних кроків, спрямованих на подолання зазначених недоліків зі створення в місті дійсно сучасного музейно-виставкового комплексу, який буде прикрасою міста і буде служити цілям збереження історико-культурної спадщини громади і

популяризації найкращих зразків місцевої, української і світової культури. Створення такого музею буде безпосередньо залежати від підтримки місцевих і державних органів законодавчої та виконавчої влади, наполегливості адміністрації, а також координації зусиль громадських організацій і суб'єктів господарювання усіх форм власності, спрямованих на розвиток музейної справи.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Метою Програми є створення окремого, сучасного музейно-виставкового комплексу Вишневої міської ради (в подальшому - Комплекс) у науково-дослідних, культурно-просвітницьких та екскурсійних цілях, орієнтованого на залучення широких мас населення до пізнання багатонаціональної матеріальної і духовної культури міста Вишневе та села Крюківщина, духовної культури України і світу, важливого центру проведення пізнавального дозвілля і культурного розвитку громадян.

4. СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

4.1. Перший етап - 2021-2022 роки:

- визначення меж території Комплексу, розробка технічної документації з землеустрою;
- розробка проекту обґрунтування використання та забудови території Комплексу (науково-дослідницька робота, визначення охоронних зон, містобудівне обґрунтування тощо);
- розробка проектно-кошторисної документації на об'єкти капітального будівництва (будівля музею, майстерні, гараж), генерального плану благоустрою території та початок будівництва Комплексу;
- збереження та поповнення існуючих фондів музею, відновлення експозиційної діяльності;
- продовження розвитку щорічних премій Вишневої міської ради: краєзнавчої ім. Вікентія Хвойки та літературно-мистецької ім. Віктора Бабича;
- заснування щорічних і проведення перших науково-практичних, історико-літературних читань «Вишневий сад»;
- видавнича діяльність музею, а саме: продовження серії фотоальбомів «Вишневе в старій фотографії», науково-популярного альманаху музею, серії

- буклетів до 135-річчя заснування м. Вишневе «Вишнівські реліквії», заснування періодичного видання «Вісник музею», розробка та виготовлення презентаційної і рекламної продукції музею та Вишневої міської ради тощо;
- продовження практичної роботи по відновленню і створенню нових історико-меморіальних пам'ятників і місць на території міста;
 - відновлення фарфорової колекції Київського експериментального кераміко-художнього заводу, популяризація та меморіалізація найбільш видатних скульптур, народжених у Вишневому;
 - створення умов для проведення щорічних археологічних експедицій у науково-дослідних і просвітницьких цілях та з метою поповнення колекцій і фондів музею;
 - сприяння в створенні і залученні громадських організацій - друзів музею та благодійних фондів, діяльність яких буде спрямована на виконання заходів Програми;
 - сприяння в створенні умов по встановленню міжнародних культурних і економічних зв'язків на регіональному рівні, спрямованих, у тому числі, на виконання цієї Програми.

4.2. Другий етап 2022- 2025 роки:

- створення інженерно-транспортної інфраструктури Комплексу та прилеглих територій (інженерні комунікації, дорожня структура) тощо;
- будівництво Комплексу та допоміжних споруд;
- створення ландшафтного парку «Вишневий сад» на території Комплексу та подальший благоустрій (елементи музею під відкритим небом, малі архітектурні форми, огорожа, освітлення тощо);
- виставкова, наукова, фондова, освітня, видавнича, дослідницька, реставраційна і просвітницька діяльність тощо (згідно щорічних планів роботи Комплексу);
- розробка і виконання окремих профільних програм у науково-дослідних, природоохоронних, патріотично-виховних і інших цілях;
- розробка і виконання маркетингових і PR-програм, проведення міжнародних науково-практичних і інших заходів, спрямованих на розвиток Комплексу.

5. РЕЗУЛЬТАТИВНІ ПОКАЗНИКИ

Виконання Програми до 2025 року надасть змогу:

1. Створити сучасний поліцентричний музейно-виставковий Комплекс;

2. Забезпечити належний рівень використання, збереження та охорони культурної спадщини;
3. Ефективно використовувати Комплекс на користь Вишневої міської ради та закласти основи для його подальшого розвитку;
4. Сприяти налагодженню наукових і культурних зв'язків на міжрегіональному та міжнародному рівнях;
5. Впровадити механізм щодо вдосконалення сучасної системи управління у сфері охорони культурної спадщини, музеїв та музейної справи;
6. Забезпечити системний розвиток науково-фондового, науково-дослідницького та реставраційного напрямку діяльності музею;
7. Зробити Комплекс прикрасою міста, який буде служити цілям збереження історико-культурної спадщини громади і популяризації найкращих зразків місцевої, української і світової культури;
8. Організувати поповнення, комплектування, вивчення і систематизацію музейних колекцій, фондів, пам'яток історії і культури тощо;
9. Закласти основи включення Комплексу, як невід'ємної частини, в систему соціального, культурного і економічного розвитку м. Вишневе та с. Крюківщини.

6. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ТА ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ

Завдання і заходи Програми

- створення сучасної медіатеки - платформи для міжнародних науково-дослідних проєктів: конференцій, виставок, семінарів і публікацій, центру, який акумулює і поширює знання про минулу і сучасну українську культуру та мистецтво і визначає її місце в світі;
- організація виставкової діяльності, яка на постійній основі знайомить аудиторію з роботами провідних сучасних художників, аніматорів і митців та представляє сучасне українське мистецтво в міжнародному контексті;
- впровадження міждисциплінарної платформи «Польові дослідження», у тому числі і археологічні, основним завданням яких є дослідження маловивчених явищ, не представлених раніше філософських течій і напрямків діяльності діячів української та світової культури. Підсумком кожного проєкту, що здійснюється в рамках цієї Програми, повинен бути новий витвір мистецтва, фільм, виставка, архів тощо;
- започаткування навчальних програм, спрямованих на розвиток знань у молодого покоління, які цікавляться минулим і сучасним української і світової культури;

- впровадження сучасних методів музейної педагогіки і менеджменту в практику музейної роботи, збільшення частки інтерактивних методів спілкування з аудиторією;
- посилення співпраці між музеями, розробка загальної комунікаційної та конкурентної політики;
- організація видавничої діяльності, яка відображає ключові напрямки діяльності музею та історії м. Вишневе та с. Крюківщина і включає публікації виставкових каталогів, альбомів і буклетів, книг про сучасне мистецтво, видання для дітей, роботи з історії мистецтва та культури, дизайну і медіа тощо, розробка і виготовлення презентаційної і рекламної продукції, яка представляє діяльність музею і Вишневої міської ради;
- розвиток науково-фондового, науково-дослідницького і реставраційного напрямку діяльності, де простір артефактів забезпечує документування історичних процесів і включає діяльність музею, пов'язану зі збором, зберіганням і науковим вивченням музейних предметів і колекцій, музеєфікацію об'єктів. Вдосконалення інструкцій та нормативних актів, що визначають оборот культурних (музейних) цінностей;
- позиціонування музейної справи, як одного з центральних місць в культурному і духовному житті, сприяння інноваційному, економічному та соціальному розвитку м. Вишневе та с. Крюківщина, створення нових ресурсів для розвитку суспільства;
- створення умов з впровадження в музейну діяльність сучасних технологій і нововведень медіа простору, менеджменту і маркетингу, покращення матеріально-технічної бази та забезпечення фінансових і організаційно-правових засад діяльності музею, згідно цілей і завдань Програми;
- відповідно до вимог сучасного законодавства України та змін адміністративно-територіального устрою України на рівні районів та громад провести перереєстрацію КО «Історико-краєзнавчий музей м. Вишневого».

7. ФІНАНСУВАННЯ, КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

- Заходи з виконання Програми здійснюються рахунок коштів місцевого бюджету, передбачених на відповідний бюджетний період, державних цільових програм, цільових субвенцій та інших коштів, не заборонених діючим законодавством України;
- контроль за виконанням Програми здійснюється Виконавчим комітетом Вишневої міської ради;

- для забезпечення ефективної реалізації Програми утворити координаційно-наглядову раду у складі депутатів міської ради, членів виконавчого комітету, представників органу місцевого самоврядування, благодійного фонду, уповноважених осіб громадськості м. Вишневе та с. Крюківщина;
- аналіз виконання Програми, вжиття додаткових заходів, спрямованих на досягнення мети Програми покласти на координаційно-наглядову раду, з наданням інформації про хід реалізації Програми сесії Вишневої міської ради (щорічно), де в Програму можуть вноситись зміни та доповнення;
- хід реалізації Програми широко висвітлювати у засобах масової інформації.

Міський голова

І.В. Діков